

مصوبه سیاست های اجرایی و ضوابط اشتغال دانش آموختگان

مصوب ۱۳۹۸/۰۶/۰۲ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۱۹۳۶ به تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۹

مقدمه:

با عنایت به اینکه علاوه بر آموزش و تربیت فرهنگی اجتماعی سیاسی دانشجویان، تحقیقات و خدمات اقتصادی اجتماعی، آموزش حرفه ای دانشجویان و آماده سازی ایشان برای ورود به بازار کار نیز از کارکردهای اصلی دانشگاه ها می باشد، در راستای تحقق بند ۵ سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)، بندهای ۷۶ و ۷۸ سیاست های کلی برنامه ششم و مواد ۴، ۶۴ و ۷۱ قانون برنامه ششم، بندهای ۲ و ۴ سیاست های کلی اشتغال و راهبرد ملی ۳ از راهبرد کلان ۶ نقشه جامع علمی کشور و به استناد بندهای «ب» و «ج» از بخش اول فصل پنجم نقشه جامع علمی و بر اساس بند ۴ از ماده سوم آیین نامه ستاد مربوطه، مصوبه «سیاست های اجرایی و ضوابط اشتغال دانش آموختگان» به شرح زیر مصوب می شود.

ماده (۱) وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ظرف مدت حداکثر ۶ ماه از ابلاغ این مصوبه برنامه اقدام موارد زیر را تهیه و به تصویب ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور برسانند:

۱ - ۱ - طراحی ساز و کار تعیین تعداد و ظرفیت رشته ها و گرایش های تحصیلی در همه زیرنظام های آموزش عالی با همکاری وزارتخانه های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت معدن تجارت، جهاد کشاورزی، فعالین بخش خصوصی و سایر مراجع ذی ربط بر اساس سیاست ها و ضوابط آمایش آموزش عالی با تأکید بر نیازها و ظرفیت های منطقه ای و بازار کار، تحولات سریع فناوری و فناوری های نوظهور و استانداردهای جهانی سرانه جمعیت شاغلین خصوصاً برای رشته های گروه علوم پزشکی و اجرای آزمایشی آن ظرف مدت حداکثر ۳ دوره پذیرش سالانه دانشجو در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی؛

۱ - ۲ - متناسب سازی فرایندهای تحصیلی و برنامه های درسی در تمامی سطوح تحصیلی با نیازهای بازار کار با بهره گیری از تجربه های موفق دنیا؛

۱ - ۳ - ترغیب و هدایت دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی به ارتقاء توانمندی های فنی و حرفه ای، مهارتی و اشتغال پذیری دانشجویان از طرق مختلف [پاورقی] و رصد و گزارش سالانه وضعیت اشتغال پذیری دانش آموختگان به تفکیک زیرنظام، مؤسسه، رشته و مقطع تحصیلی؛

پاورقی - از جمله این اقدامات عبارتند از: برنامه ریزی و حمایت از ایجاد و توسعه مراکز ارائه خدمات تخصصی اشتغال در دانشگاه ها؛ تقویت دوره های کارآموزی و کارورزی در عرصه های واقعی اشتغال؛ توسعه آموزش های جنب کار؛ توسعه آموزش مهارت های عمومی و پایه؛ توسعه آموزش های تخصصی متناسب با نیازهای حال و آینده بازار کار و ظرفیت های منطقه ای؛ فرهنگ سازی، مشاوره، ترویج و آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار؛ ارتقاء کمی و کیفی رویدادهای مرتبط با کسب و کار و کارآفرینی؛ شبکه سازی میان دانش آموختگان موفق دانشگاه و دانشجویان.

تبصره ۱: اشتغال پذیری افراد، گستره وسیعی از شاخص ها مانند مسئولیت پذیری، اخلاق حرفه ای، تفکر خلاق، مدیریت زمان، انعطاف پذیری، مخاطره پذیری، هوش هیجانی، مهارت های ارتباطی، تعاون و کار گروهی و ... را در بر می گیرد.

۱ - ۴ - منظور نمودن میزان اشتغال مرتبط (با رشته و مقطع تحصیلی) دانش آموختگان در شاخص های رتبه بندی و کمک های بودجه ای و تشویقی به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی؛

ماده ۲) وزارت آموزش و پرورش ظرف مدت حداکثر ۶ ماه با مشارکت تمامی دستگاه های متولی و مجری مهارت دولتی و بخش های خصوصی ذی ربط برنامه اقدام موارد زیر را تهیه و به تصویب ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور برساند:

۲ - ۱ - ارتقاء توانمندی های فنی و حرفه ای، مهارتی و اشتغال پذیری دانش آموزان متوسطه و آموزش حداقل یک مهارت شغلی با توجه به نیازهای بازار کار به تمامی دانش آموزان دوره دوم متوسطه نظری؛

۲ - ۲ - ساماندهی رشته محل ها و به روزرسانی برنامه درسی رشته های فنی و حرفه ای و کار و دانش متناسب با ظرفیت ها و اقتضائات منطقه ای و همچنین تحولات اقتصادی، اجتماعی و فناورانه ظرف مدت حداکثر دو سال؛

۲ - ۳ - تعریف دوره های مهارت افزایی ویژه مناطق روستایی در برنامه درسی مقاطع متوسطه و هنرستان های این مناطق در راستای ارتقاء سطح کیفی معیشت و تثبیت جمعیت مناطق روستایی؛

ماده ۳) مرکز آمار ایران سالیانه آمار اشتغال مرتبط (با رشته و مقطع تحصیلی) و بیکاری دانش آموختگان رشته های مختلف دانشگاهی در مقاطع و مناطق مختلف را به صورت عمومی منتشر نماید؛

ماده ۴) وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای شفاف سازی و توسعه بازار کار دانش آموختگان با همکاری سایر دستگاه ها و فعالین بخش خصوصی ظرف مدت حداکثر ۶ ماه برنامه اقدام موارد زیر را تهیه و به تصویب ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور برساند:

۴ - ۱ - ایجاد سامانه جامع اطلاعات و تحلیل بازار کار؛ سامانه اطلاعات مشاغل بر اساس کد شغلی و سامانه ملی شناسنامه کار، تحصیلات و مهارت دانش آموختگان ظرف مدت حداکثر دو سال؛

۴ - ۲ - بازنگری و به روزرسانی فهرست مشاغل کشور؛ معرفی مؤثر فرصت های شغلی بالقوه و بالفعل داخلی و خارجی به دانش آموزان، دانشجویان و دانش آموختگان؛ و تدوین و انتشار گزارش های مربوط به شایستگی ها و صلاحیت های مورد نیاز برای تصدی مشاغل معرفی شده؛

ماده ۵) دبیرخانه شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی در راستای شفاف سازی و تنظیم بازار کار و با توجه به قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی حرفه ای و مهارتی، با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و کلیه دستگاه های ذی ربط و با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و نظام های صنفی ظرف مدت حداکثر ۶ ماه برنامه اقدام موارد زیر را تهیه و به تصویب ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور برساند:

۵ - ۱ - شناسایی مشاغل و کسب و کارهای پلتفرمی جدید و حمایت حقوقی از شاغلین آنها؛

۵ - ۲ - تدوین استانداردهای آموزش شغل و شایستگی کارآفرینی؛

۵ - ۳ - طراحی و اجرای نظام صلاحیت حرفه ای، به روزرسانی نظام طبقه بندی مشاغل و همسطح سازی مدارک؛

۵ - ۴ - اعمال امتیازهای قانونی برای دارندگان مدارک صلاحیت حرفه ای و مهارتی رسمی و غیررسمی مورد تأیید مراجع ذی صلاح در استخدام، ارتقاء شغلی و نظام پرداخت حقوق و مزایا؛

۵ - ۵ - بازنگری در شرایط اعطای مجوز به مشاغل حرفه ای نیازمند تحصیلات عالی، با توجه به نیاز بازار و استانداردهای جهانی سرانه جمعیت شاغلین با رعایت استانداردهای کیفی در این حرفه ها به منظور افزایش اشتغال دانش آموختگان توانمند در حوزه خدمات حرفه ای در تعامل با قوه قضائیه، مجلس شورای اسلامی، وزارت دادگستری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ذی نفعان نظام های صنفی و سایر مراجع ذی ربط؛

ماده ۶) معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور در راستای توسعه بازار کار دانش بنیان و تسریع فرایند ورود دانش آموختگان توانمند به بازار کار ظرف مدت حداکثر ۶ ماه برنامه اقدام موارد زیر را تهیه و به تصویب ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور برساند:

۶ - ۱ - اعمال معافیت از پرداخت حق بیمه قراردادها برای شرکت های دانش بنیان با همکاری وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی حداقل به میزان ۲ برابر مجموع حق بیمه تأمین اجتماعی (سهم کارفرما) دانش آموختگان جدید جذب شده در این شرکت ها؛

۶ - ۲ - شناسایی و معرفی فرصت های شغلی جدید مرتبط با حوزه علم و فناوری و توسعه بازارهای متناسب با آنها به ویژه در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، صنایع خلاق و فرهنگی و خدمات تخصصی؛

۶ - ۳ - حمایت از ایجاد و توسعه واحدهای تحقیق و توسعه در صنایع، حمایت از رشد و توسعه شرکت های فنی مهندسی و نیز شرکت های فعال در حوزه علوم انسانی و اجتماعی و ایجاد تقاضا برای خدمات، محصولات و دانش فنی توسعه یافته توسط این شرکت ها؛

۶ - ۴ - تقویت دانش و مهارت دانش آموختگان طی دوره خدمت وظیفه با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح به منظور تأسیس و اشتغال در شرکت های دانش بنیان؛

ماده ۷) وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای توسعه بازار کار و اشتغال پایدار دانش آموختگان توانمند ظرف مدت حداکثر ۶ ماه برنامه اقدام موارد زیر را تهیه و به تصویب ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور برساند:

۷ - ۱ - تشویق نهادهای عمومی غیردولتی و صاحبان سرمایه به سرمایه گذاری در فعالیت های کارآفرینانه و دانش بنیان؛

۷ - ۲ - حفاظت از بازار در حال رشد شرکت های دانش بنیان و تولیدی از طریق ساز و کارهای تعرفه ای و استاندارد؛

۷ - ۳ - برنامه ریزی برای پذیرش کارآموزان در واحدهای صنعتی، کشاورزی و خدماتی و ارائه خدمات مناسب به ایشان برای افزایش کارآمدی دوره های کارآموزی؛

ماده ۸) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری سازمان صدا و سیما، سازمان های تبلیغی و سایر نهادهای فرهنگی و رسانه ای برنامه اقدام فرهنگ سازی در حوزه اشتغال و کارآفرینی را تهیه و به ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور ارائه نماید.

ماده ۹) ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی مأموریت راهبری و نظارت بر اجرای سیاست ها و ضوابط اشتغال دانش آموختگان را به عهده خواهد داشت.

تبصره ۲ - دستگاه های متولی اجرای مواد این مصوبه، موظفند آخرین وضعیت اجرای مأموریت های محوله را سالانه به ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی گزارش نمایند. ستاد علم و فناوری گزارش اجرای مصوبه را سالانه به شورای ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور و شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می نماید.

ماده ۱۰) کلیه دستگاه ها مکلفند در راستای اجرای سیاست های فوق، نسبت به تعیین و اصلاح موادی از قانون کار که با این سیاست ها در تعارض هستند، اقدامات لازم را انجام دهند.

این مصوبه، شامل ده ماده و دو تبصره در جلسه ۱۲۲ مورخ ۰۲/۰۶/۱۳۹۸ شورای ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور به تصویب رسید.